
NKA 9/24	Internasjonalt arbeid Saksdokumenter.	a Orientering fra styreleder b Videreutvikling av Oikosnet Norge – en handlingsplan
----------	--	---

Forslag til vedtak: Årsmøtet tar informasjonen til orientering.

Til NKAs årsmøte: Oikosnet Europe

Oikosnet Europe er paraplyorganisasjonen for de 35 kirkelige akademier og lekfolkssentre fra 18 land i Europa. Både katolske, ortodokse og protestantiske institusjoner er representert – og Norske kirkeakademier (NKA) er ett av medlemmene. Hvert år deltar mer enn 200.000 mennesker fra alle samfunnslag i konferanser, møter, kurs og andre samlinger. Et bredt spekter av aktuelle temaer tas opp i lys av Evangeliet: klimaendringer; liturgi for vår tid; kunst i kirken; digitalisering og kunstig intelligens; dialog mellom konfesjoner og religioner, og mellom tro, vitenskap og kultur; høyreekstreme trusler mot demokratiet; antirasisme og antisemittisme.

Årsmøtet 2023 i Basel

En gang i året møtes medlemmene i Oikosnet Europe til et kombinert årsmøte og konferanse med faglig inspirasjon, sånn sett ikke ulikt NKAs årsmøter. I år var medlemmene samlet til årsmøte fra 5. til 7. oktober 2023. Møtet ble holdt i Basel. EAEE, et protestantisk og anglikansk nettverk for livslang læring i Europa, var invitert til å delta på fagdelen av møtet, det var også medlemmer av et økumenisk nettverk for voksenopplæring i Sveits: Plusbildung.

Undervisning via internett

Et hovedtema på årsmøtekonferansen var bruk internettets muligheter og svakheter. Temaet ble belyst både i plenum og i workshops. Universitetslektor Jasmine Suhner ga en analyse av utviklingen av det digitale samfunnet, fra utopiene i de tidlige nettverkernes tid til dagens flytende fase.

Gernot Meier (akademidirektør i Berlin) holdt et foredrag om temaet «Livet i metaverset», som finnes på engelsk her: <https://www.oikosnet.eu/the-annual-meeting-2023-in-basel/>.

Oikosnets framtid

En egen sesjon på møtet handlet om framtiden for Oikosnet Europe. Sesjonen, som også inkluderte medlemmene av EAEE, ble ledet av undertegnede som styremedlem i Oikosnet. Styret har i lengre tid arbeidet med en handlingsplan. Denne ble presentert og diskutert. Diskusjonen dreide seg om hvilken rolle nettverket skal spille i fremtiden. Det var allmenn tilslutning til planen.

Hovedpunkter i handlingsplanen:

- Vi gir oss to år til å finne og definere Oikosnet Europe sin rolle. Dette omfatter blant annet
- Avklaring av forholdet til andre europeiske utdanningsnettverk
- Styrking av relasjonene til Øst-, Sentral- og Sør-Europa
- Hvordan øke antall medlemmer og samarbeidspartnere
- Nettverksbygging mellom fagpersoner, f. eks. innen voksenundervisning, mellom personer med felles stillingsinnhold og kompetanse
- Bevisst satsing på yngre generasjoner og vekt på deres problemstillinger
- Utvikle nye samarbeidsformer som tar hensyn til de digitale mulighetene
- Vurdere styresammensetning og organisasjonens profil

Nettverksbygging i praksis

Nye digitale løsninger har gitt oss nye muligheter til enklere å kunne kommunisere over lange avstander. Samtidig viste årsmøtet også verdien av fysiske møter. Norske kirkeakademier var denne gang representert ved to styremedlemmer: Frank Grimstad og undertegnede.

I programmet inngikk også liturgiske samlinger og en liten smakebit av sveitsisk kultur.

Det formelle årsmøtet

Årsmøtet utsatte valg av nye medlemmer i styret i to år, slik at dagens styre blir sittende under prosessen som handler om videreutviklingen av det europeiske nettverket.

Arminius Institute/Remonstrants (NL) hadde søkt om medlemskap, og de ble enstemmig tatt inn i fellesskapet.

Forrige års og dette års inkludering av EAEE på møtet har beredt grunnen for at EAEE i etterkant vil oppløse sitt nettverk, og at de enkelte medlemmene (blant dem er den norske studieorganisasjonen K-stud medlem) er velkommen til å søke om medlemskap i Oikosnet. Det ble signalisert tydelig velvilje til at slike søknader ville bli imøtekommet.

Styret

Styret består av

Walter Lüssi, styreleder (President)

Katerina Karkala, nestleder (Vice President)

Lucia Leonardi

Kjell Riise

Heinz-Joachim Lohmann.

Sekretariat: Sigtunastiftelsen (p.t. Alf Linderman og Sofia af Geijerstam) er sekretariat. Alf Linderman har også tatt på seg rollen som kasserer.

Fram til 1.1.2024 er dessuten Rüdiger Noll «executive secretary», stilt til disposisjon i 30 % av Evangelische Kirche in Deutschland. Fra 1.1.24 fyller Heinz-Joachim Lohmann denne rollen, i tillegg til å være styremedlem, i 20 % av sin tid som nestleder ved Evangelische Akademie zu Berlin.

Basel har et historisk bysentrum. Spalentor er en av «dørene» i bymuren. Foto: KYR.

Fullstendig referat fra årsmøtet kan finnes på <https://www.oikosnet.eu/newsletters/> - December 2023.

Abonner gjerne på et nyhetsbrev ved å sende en e-post til office@oikosnet.eu for å komme på lista.

Kjell Y. Riise

Til: Oikosnet Europas generalforsamling 2023 Fra: Styret i OE

Dato: 20. september 2023

Videreutvikling av Oikosnet Europe: En handlingsplan

Bakgrunn

Spørsmålene om utvikling, eierskap og ledelse av Oikosnet Europe har vært på styrets dagsorden det siste året, og vi ønsker å løfte denne diskusjonen inn i generalforsamlingen vår høsten 2023.

1. Formålet med OE

Oikosnet Europe er 'en sammenslutning av kristne akademier og lekfolkssentre og organisasjoner og nasjonale foreninger' (vedtektene, § 1).

Oikosnet Europe er et religiøst nettverk av akademier og utdanningssteder i Europa. Oikosnet ble grunnlagt for 68 år siden ut fra en motivasjon om å ta ansvar og bidra til forsoning i Europa. Dette engasjementet har igjen fått ny aktualitet. Det handler om å ta ansvar i Europa slik at alle kan få et *liv i overflod* i fremtiden. Dette ansvaret skal utøves sammen med og ved siden av kirkene, og sammen med alle mennesker av god vilje.

I vedtektene beskrives innledningsvis viktige behov, som f. eks:

- å forstå og nytolke evangeliets betydning for fornyelse og enhet i kirkene og for et fullverdig liv for hvert enkelt menneske og for samfunnet som helhet
- å styrke lekfolket og samarbeide om å håndtere aktuelle sosiale problemer gjennom dialog
- bestrebe seg på å gi veiledning for nødvendige endringer i levekårene med et engasjement for sosial rettferdighet og skaperverket.
- å gjøre det mulig for enkeltpersoner og grupper å delta på en moden måte i organiseringen av samfunnet og i en fredelig orden mellom nasjonene.

I dag står kirkene i de europeiske samfunnene overfor mange av de utfordringene som ligger til grunn for disse linjene. Den russiske krigen mot Ukraina er en ny, alvorlig påminnelse om behovet for å engasjere seg for fred, dialog og rettferdighet.

Og vi spør: Hvilke temaer er det nødvendig at kristne og borgere diskuterer i Europa? Finnes det verdifulle mål for en felles visjon og misjon? Er vi i stand til å oppnå det?

OE er et nettverk som kan bidra til å skape en prosess mot felles mål og visjoner.

Utfordringen etter andre verdenskrig var å overvinne nazisme, hat og splittelse i kirker og samfunn. Etter den kalde krigen fortsatte arbeidet med å formulere akademienes bidrag til det felles europeiske huset.

I fremtiden kan Oikosnet utvikle seg til å bli et nettverk eller et verktøy for å dele et åndelig liv, diskutere verdiene i det liberale demokratiet og betydningen av minoriteters rettigheter, og likestilling i kirke og samfunn. Det er også et stort sprik mellom situasjonen på landsbygd og i by over hele Europa. Oikosnet kan bidra til å bringe disse verdenene sammen. Ulike medlemmer av OE har ulike hovedtemaer i fokus - noen har mange ulike felt, andre har færre.

Noen sentrale spørsmål i dagens Europa og for OEs medlemmer: *Klimaendringer, liturgiske uttrykk i vår tid, kunst i kirken, digitalisering og kunstig intelligens, dialog mellom konfesjoner og religioner, og mellom tro, vitenskap og kultur, demokrati under press (den fascistiske trusselen), antirasisme og antisemittisme.*

Handlingsplan 1:

For å spille en viktig rolle i dagens situasjon må Oikosnet Europe ta tak i de viktigste utfordringene i dagens Europa. For det første må vi diskutere hvilke temaer som bør tas opp i årene som kommer - innenfor de ressursene vi har til rådighet. Vi inviterer årsmøtet til en åpen diskusjon om hvilke temaer som nå er aller viktigst: Hva bør vi prioritere i årene som ligger foran oss? Vi må også sette rammer, for eksempel tidsfrister, for hvert enkelt program. I tillegg må spørsmålet om de riktige temaene suppleres med kvaliteten i arbeidet. Dette betyr også at de prioriterte temaene bør inneholde en grunnleggende utfordring for vår tid som det er verdt å arbeide med i flere år.

2. Engasjement

Medlemmenes engasjement i Oikosnet og prosjektene med Oikosnet-medlemmer avhenger av relevans og kvalitet på det arbeidet som gjøres. Samarbeidet må gi en merverdi, gi noe som gjør arbeidet verdt omkostningen.

Medlemmene i Oikosnet engasjerer seg i sine respektive nasjonale organisasjoner. Så Oikosnet-engasjementet kommer på toppen. En paraplyorganisasjon bør ikke ha for høye forventninger til engasjementet. Samtidig er et visst engasjement på dette internasjonale nivået nødvendig for å få nettverket til å fungere. Et slikt nettverk gir muligheter for idéutveksling, samarbeid og felles prosjekter som er ikke er mulig for ett medlem alene.

Medlemmene må forsøke å være realistiske i forhold til hvor mye tid de vil/kan bruke på samarbeid med andre medlemmer i nettverket. Men uten et slikt engasjement kan ikke Oikosnet fungere. Og de gode prosjektene gjør viljen til å engasjere seg i det felles arbeidet større.

Finansiering av nettverket krever økonomiske ressurser fra medlemmene. Dagens fordeling av bidragene (årlig medlemsavgift) er gått ut på dato, og trenger en ny gjennomgang.

Handlingsplan 2:

Medlemmene i Oikosnet Europe utfordres til å sette av menneskelige ressurser for å involvere medlemmene. For å få et bredt eierskap til Oikosnet er det viktig at det som diskuteres og besluttet på årsmøtet, spres i medlemsorganisasjonene. Dette er en viktig oppgave for alle årsmøtets medlemmer. Årsmøtet bør be styret om å lage en ny plan for hvor mye hvert medlem skal bidra med i kontingent.

Fra årsmøtet 2023 i Basel.

3. Utvikling og eierskap

Videreutvikling av Oikosnet er først og fremst et spørsmål om hvordan man utvikler og opprettholder relasjonene mellom medlemmene. Dernest er det et spørsmål om hvordan strukturene kan understøtte de gode relasjonene.

Oikosnet Europe mangler medlemmer fra store deler av Øst-Europa, samt Storbritannia og Frankrike. [I Skandinavia er det p.t. ett norsk, ett svensk, og to finske medlemmer – se <https://www.oikosnet.eu/members/>]. Det finnes også andre nettverk innenfor dette feltet som kan kobles sammen på en eller annen måte.

Eksekutivsekretæren, som er finansiert av EKD, avslutter sitt arbeid ved årsskiftet 2023/24. Hvordan skal dette håndteres?

En mulighet er å jobbe mer på følgende måte: Tilby bistand i form av konkrete tjenester. Organisere penger i form av startkapital og langsiktige støttebidrag. Dyrke og styrke relasjoner. Send ut et team av 'ambassadører' for å holde relasjonene aktive, lytte til bekymringer og vurdere behovene.

Handlingsplan 3:

Årsmøtet må diskutere hvordan organisasjonen skal utvikles i årene som kommer, og hvordan sekretariatet skal arbeide.

Samspillet mellom medlemmene og felles prosjekter er avgjørende for Oikosnet i årene som kommer. Hvordan kan organisasjonen støtte dette samspillet i årene som kommer?

4. Situasjonsbeskrivelse

a) Den nåværende situasjonen i Oikosnet Europe er preget av personalendringer:

Alf Linderman, tidligere direktør for Sigtunastiftelsen og leder for vårt kontor, har gått av med pensjon. Han er fortsatt fortsatt tilknyttet Oikosnet og fortsetter som kasserer (p.t. uten å være styremedlem). Eksekutivsekretær Rüdiger Noll går av med pensjon ved utgangen av året og vil

ikke lenger ha kontakt med de tyske akademiene. Dette betyr at den personrelaterte avtalen med EAD om sekretariatet også opphører. Funksjonen må reguleres på nytt. Rüdiger vil fortsatt være en viktig ressursperson for Oikosnet med sin ekspertise og sitt nettverk. Oikosnets sekretariat i Sigtuna skal nå ledes av Maria Pia Anderloni, økonomisjef ved Sigrunastiftelsen. Den nye direktøren, Helle Klein, har delegert alt som gjelder Oikosnet til henne. Det protestantiske akademiet i Berlin har tilbudt seg å frigjøre Heinz Joachim Lohmann for de de neste to årene med en arbeidsmengde på 20 prosent for oppgaven som eksekutivsekretær.

b) Den nåværende situasjonen i Oikosnet Europe viser at et generasjonsskifte definitivt er nært forestående.

I mange år var Oikosnet preget av en krets av venner, akademiledere og dedikerte personer. De utgjorde foreningens aktive kjerne og var i stor grad ansvarlige for og bemannet de langsiktige prosjektaktivitetene. De som ikke har direkte tilgang til styret, har selvsagt vanskelig for å finne muligheter til å delta. For de nåværende strategiske fokusområdene Utdanning (Education), Digitalisering (Digitalization) og Grønt skifte (Green Deal), ble det dannet arbeidsgrupper. Erfaringene viser at kompetansen til medlemmene ikke har blitt utnyttet i særlig grad. Arbeidet med "Green Deal" ble ikke gjennomført som forutsatt, og et Agape-tilknyttet ungdomsprosjekt som startet med fokus på med fokus på "Green Deal", har tatt en annen retning. "Education" startet med en arbeidsgruppe, men ble deretter videreført i en egen gruppe og innenfor rammen av KEKs partnerorganisasjoner. (KEK=Konferansen for Europeiske kirker). "Digitalisering" var lenge avhengig av ett akademi og dets muligheter, og kunne av gode grunner ikke arbeides bredere med.

c) Den nåværende situasjonen i Oikosnet Europe er preget av at kommunikasjonen med (tidligere) medlemmer (især, men ikke bare, i Øst- og Sentral-Europa) har blitt vanskelig eller til og med stoppet opp.

Samtidig søker nye medlemmer om medlemskap og utvikler nye aktiviteter: Når det gjelder mangelen på kommunikasjon, viser det at medlemskap i stor grad formes av enkeltpersoner. Hvis de blir oppslukt av store utfordringer på hjemmebane, eller hvis det skjer utskiftninger i personalet, er det ikke bare enkeltpersoner som faller fra, men også kontakten med institusjonene de representerte, stopper opp.

Iona Community ble medlem av OE på generalforsamlingen i Malaga i 2022. Og i år har vi mottatt en søknad fra Remonstrants Seminarium / Arminius-instituttet i Nederland [som ble innvilget, dette seminaret, ledet av prof.dr. Goos Minderman, er altså nå blitt medlem av OE].

De nye medlemmene har forventninger om at OE vil spille en viktig rolle som utdanningsnettverk i Europa. De formulerer forventninger, men er også klare til å delta aktivt på vår felles vei. Dette gir oss nye impulser. For eksempel har vi nå ulike medlemmer som har erfaring med internasjonalt frivillig arbeid: Det økumeniske senteret Agape i Italia, Corrymeela Community i Nord-Irland og Iona Community (som bl.a. er lokalisert til øya Iona i Skottland).

5. Utfordringer og videre framdrift

- a) Oikosnet Europe er et kirkelig og trosbasert utdanningsnettverk i Europa. På grunn av vår tradisjon og med utgangspunkt i det grunnleggende oppdraget vi har båret med oss i 68 år - fred og forsoning - og med utgangspunkt i vår kunnskap om endringer i Europa, samt åndelig praksis i økumenisk bredde, er vi igjen kalt til å ansvar i fellesskap. Dagens situasjon, som på mange måter kan beskrives som en overgangssituasjon, gir oss muligheten til å posisjonere oss på nytt og finne en ny rolle.

Etter avsluttende økumenisk gudstjeneste ved årsmøtet i Basel 2023. Med deltakere fra nettverket EAAE.

b) Vi bør gi oss selv to år til å søke og definere denne nye rollen. Dette innebærer blant annet å

- avklare forholdet til andre europeiske utdanningsnettverk
- styrke relasjonene til Øst-, Sentral og Sør-Europa
- utvide antall medlemmer og samarbeidspartnere i OE
- bygge nettverk mellom fagpersoner innen utdanning med sammenlignbart innhold og kompetanse
- styrke yngre generasjoners deltakelse, og at deres anliggender blir løftet fram og bearbeidet
- etablere nye samarbeidsformer som tar hensyn til digitale muligheter
- vurdere styrets sammensetning, og også medlemmenes profil.

c) Når det gjelder det siste punktet, mener vi i styret at de ansvarlige personene i styret ikke uten videre bør erstattes av andre. For øyeblikket er kontinuitet viktigere enn formell korrekthet (særlig siden vedtektene våre åpner for denne muligheten) for å kunne ta tak i de identifiserte utfordringene uten forsinkelse. Det er fornuftig å la de som nå har ansvaret, forme prosessen i to år og involvere alle medlemmer som ønsker å delta, og å gjenoppnevne de konstituerende organene om to år og beskrive deres (nye) oppgaver.

d) Hvis generalforsamlingen gir sin prinsipielle tilslutning til denne nyorienteringen, må det sittende styret gis i oppdrag å starte prosessen i år og sette ned en arbeidsgruppe bestående av delegater fra interesserte og villige medlemmer.

Før generalforsamlingen i oktober 2024 må det finne sted en videre utveksling av synspunkter på minst to Zoom-møter, og det skal utarbeides en foreløpig delrapport, settes spesifikke mål og en utvikles en detaljert prosjektplan for å nå målene i løpet av det andre året, for behandling på årsmøtet i 2025.

6. Noen strategiske handlinger

Noen videre, foreløpige betraktninger om viktige strategiske handlinger:

- a) Nettverket i OE definerer ikke bare strategiske spørsmål, slik styret har gjort tidligere år og lagt fram for generalforsamlingen. OE ønsker nå å få fram konkrete prosjektideer fra medlemmene. Prosjektene kan så legges ut på «anbud». "Hvor to eller tre ..." (eller kanskje minst tre til fire) medlemmer fra ulike land forplikter seg til å jobbe med et prosjekt, bevilger styret såkornmidler med et oppdrag om å gjennomføre prosjektet.
- b) Eksekutivsekretær Rüdiger Noll vil få i oppdrag å organisere et øst- og sentraleuropeisk toppmøte i Sibiu i Romania (eller et annet tidligere aktivt medlem i denne regionen) i forbindelse med generalforsamlingen 2024. Han vil få støtte av den nye eksekutivsekretæren og styrets leder. Den nye eksekutivsekretæren er ansvarlig for de overordnede rammene for og gjennomføringen av generalforsamlingen. [Alt dette er nå lagt til den nye eksekutivsekretæren, Heinz-Joachim Lohmann].
- c) Nettfora, diskusjonsgrupper og nye former for nettverksbygging opprettholdes og fremmes aktivt av styret på et fagspesifikt og tverrfaglig grunnlag. I tillegg må det avklares hvordan nettverket skal fungere i fremtiden. I den senere tid har det også dukket opp spørsmål om det ikke er tilstrekkelig med en generalforsamling annethvert år i stedet for hvert år - også av økologiske årsaker - med alle de nettbaserte mulighetene og andre prosjektaktiviteter.
- d) Utdanning og tilgjengeliggjøring av kompetanse anses som en kjerneoppgave for menighetene - også av hensyn til deres fremtidige levedyktighet.
- e) Styret sammensettes slik at alle styremedlemmene, med unntak av lederen, er involvert i ett eller flere prosjekter i henhold til punkt 1. De får dermed alle et konkret avdelingsansvar.

7. Noen ytterligere tiltak (forslag)

- Etablere et nettverk av unge voksne som formulerer og utvikler utdanningstemaer på eget ansvar (Iona, Agape, Corrymeela og ...).
- Lansering av et europeisk nettbasert akademi (Baden, Frankfurt, Plusbildung og ...).
- Oikosnet mot høyre-radikalisme (Berlin, Sigtuna, Frankrike og ...)
- Sivil ulydighet, evt. med bruk av makt og oppfordring til å handle i nødverge (Tutzing, Meissen, Norge), Plusbildung (Ethik22) i Sveits og ...
- Sosial rettferdighet, fred og forsoning i et øst- og sentraleuropeisk perspektiv på aktuelle utfordringer

Translated of www.DeepL.com/Translator (free version), gjennomgått av KYR. Fotos: KYR.

[Setninger i skarpe klammer] er forklaringer/ kommentarer gjort i etterkant av årsmøtet i Basel høsten 2023 av undertegnede, hvor dokumentet ble lagt fram og gitt tilslutning.

Kjell Y. Rüsse - til orientering for årsmøtet i NKA 2024.